

táková] 93 — Racionalizovať a zracionalňovať [J. Kačala] 30 — Rakva, alebo truhla? [A. Rýzko] 253 — Reál [I. Masár] 317 — Robot — robotizácia [E. Rísová] 61 — Skládkovanie odpadkov [M. Považaj] 288 — Stávajcí = jestvující [J. Kačala] 381 — Zaposlať? [V. Beťáková] 224 — Zvlhčovať sa a zosuchšovať sa [aridizovať sa] [K. Palčkovič] 380

NAPÍSAĽI STE NÁM

Dva zábery z činnosti Jozefa Škultétyho	J. V. Ormis	—	—	—	320
Figulus a Figuli nie je to isté	J. V. Ormis	—	—	—	383
Priezviská <i>Maglócky</i> a <i>Maglovský</i>	J. V. Ormis	—	—	—	32
Z úradných školských dokumentov	J. Janek	—	—	—	63

INDEX 14. ROČNÍKA

Kurzívou sú vytlačené tie čísla strán, na ktorých sa slová, spojenia slov, tvary slov, termíny, väzby a pod. rozoberajú podrobnejšie.

-a/-u: konkurencia prípon v 2. p.

jedn. čísla 205—210

agitácia 120

agnusok 245

akrécia 158

akronymá 149—152

akrostichon 248

aktivita, slnečná a. 365

Alfeios [nie *Alpheios*] 86

anhidróza 146

antipasát 41

arachida (výsl.) 303

Arany (výsl.) 45

arašid 304

arbitráž 217

ariboflavínóza 147

aridizácia, aridizovať sa 381

artritída, urická a. 136, 137

arzeničnan 46

asistentský (výsl.) 309

astrofyzika, a. vysokých energií 158

astronómia, extragalaktická a. 161,

mimogalaktická a. 167

atmosféra, slnečná a. 365

aurikula 117

autodidakt 58

Avignon (výsl.) 244

avitaminóza 146—148

baba 295, 296, 361, zemiaková b. 295,

byť klebetný ako stará b. 297

bagún 45

baladizovať 282

baletka, baletník 24

balič 23

banda 32

- barbarizmus 247
 bárium [nie *báryum*] 242—244
 basgítara [hovor.] 311
 basovka [hovor.] 311
 batéria, snečná b. 365
 bedminton [nie *badminton*] 212—213
 belušnica [nár.] 294, 295
 beri-beri 147, 148
 bezočivosť 89
 bezprašný, b-á cesta, b. vzduch 60
 bezvadný [nespis.] 249
 biatlon, biatlonista 212
 bielok, hustý b., riedky b., tuhý b. 355
 big bang 159
 blana, vonkajšia škrupinová b., pod-
 škrupinová b. 353, bielková b., žlt-
 ková b. 354
 blizard 43
 blizna 46
 blok 121
 boby 212
 bocian 292
 bod, hmotný b. 162, singulárny b. 170
 bohapustý 93—94
 bolieť; bolelo ma, ani čo by ma na
 nože brali 301
 Bologna [výsl.] 45, 244
 bóra 41, 42
 borievka 285
 boulogne [výsl.] 244
 brazoleta 47
 Bretónsko 245
 bridž [nie *bridge*] 213
 bridžista [nie *bridgista*] 213
 brošňa 45
 břit [čes.] 382, 383
 bublina 354
 buldozér 134
 bulge 159
 buran 43
 byť; b. ako v trapiech 99, b. dakomu
 pred úpadkom 216

 Caesar 251
 celkom 241
 celostat 364
 cencúľ 292

 cesta, Mliečna c. 161
 Cetinje [výsl.] 45
 ciageľ 292
 cigán 45
 cigáň 45
 cisterna 121
 cmíter [výsl.] 44
 coach, coachovať [výsl.] 304
 cobol 150
 Cognac [výsl.] 244
 Compiègne [výsl.] 244
 cromagnonec [výsl.] 244
 cudár [nár.] 229
 Cunhal [výsl.] 45
 cvik [hovor.] 175
 cyklón 39, 40
 cyklus, snečný c. 366
 Czambel, S., jazykovedné dielo 8—14

 čača 306
 čalún 45
 čap, regulačný č. 358
 čas, Hubblov č. 162, snečný č. 366,
 univerzálny č., kozmický č. 172
 čepčiarka 295
 čert, č-a starého 100
 čiarka, písanie č-y 124—125
 činnosť, snečná č. 365
 číslo, relatívne č. snečných škvŕn
 365
 čitateľ, 1. p. mn. č. -ia/-e 23
 člen, č. korešpondent 29, č. lambda,
 kozmologický č. 159
 Čunovo 46

 ďalekohľad, protuberančný ď. 364
 Damborský, J., jazykovedné dielo
 267—270
 dar, danajský d. 101
 dať; d. zelenú 55, d. na papier, d.
 do poriadku 250, d. súhlas, d. odpo-
 veď 181
 deadjektivále 55
 dederon 150
 demaskovať 111
 deň, snečný d. 366
 deportovať 111
 dezignovať 111

- diabol (výsl.) 44
 diagram, motýľovitý d. 364
 dialektizmus 291
 diera, biela d., čierna d. 159, sivá d. 170
 disk, slnečný d. 366
 diskutér 192
 dna 137—142
 dohán 45
 doliaheň 234
 dolka 51
 dolkáreň 51—52
 dolina, d. Álp 87
 dom, d. kultúry 78, pustý d. 93
 domec 339
 doobliekať (sa) 118, 307—309

 doplnok, doplnkový 47
 doriadiť sa 308
 dorichtovať sa 308
 dostúpať, d. na päty dakomu 153
 dovedovať sa [nár.] 316
 dráma 121
 drevo 106, sladké d. (slang.) 312
 drobnučký 47
 družstvo, jednotné roľnícke d. 76
 drvina, kamenná d. 282
 drzosť 89
 držiak, nástrojový d. 358
 Dubodiel 236
 duch; v zdravom tele zdravý d. 101
 durieť sa [nár.] 153
 dva, 7. p. dvoma 128
 dvaapoltý 180
 dvanásťslabičník 247
 dvoj- 95—96
 dvoje [nie *dujo*] 82—83
 dvoriť, d. niekomu 102

 efekt, Einsteinov e. 160, Bubblov e. 162
 egreš 291
 elektrónka (slang.) 311
 endlovanie 175
 éra, é. látky, é. žiarenia 160, hadrónová é. 162, leptónová é. 165
 erbium 244
 erupcia, chromosferická e. 364

 etnografizmus 293
 existujúci 382
 expanzia, eliptická e. 160, hyperbolická e. 163, parabolická e. 168

 faktor, f. škály 161, čelenžajúci f., pobádači f., stimulujúci f. 382
 falzifikovať 111
 feature 211
 fén, fénovať 42
 fičr 211
 Figuli, Figulus 383—384
 filter 132, 133
 fiškus 316
 Flámsko [nie *Flandry*] 58
 folklorista 213
 fond, odmenový f. 255
 forma, dolková f., palacinková f. 52, kantátová f. 282
 formácia 32
 fosforečnan 46
 fotosféra, slnečná f. 365
 föhn 41—43
 frazeológia, f. a jazyková kultúra 97—104
 frkaculky (nár.) 259
 Frýgia 252
 fujak, fujavica 43
 funkcia, f. expanzie 161
 fýla [nie *phyla*] 86
 fyzika, aplikovaná f. (nie *užitá f.*) 30, slnečná f. 365
 fyziognómia (výsl.) 245

 gajdy; spustiť (falošné, krikľavé) g. 99
 galaxia, aktívna g., amorfná g., anemická g., Arpove g-ie, asymetrická g. 158, D-galaxie, Dumbellove g-ie 159, dvojité g., eliptická g. 160, g. poľa 161, Harove g-ie 162, integrujúce g-ie 163, kompaktná g. 164, kvázihviezdna g. 165, Markarianove g-ie 166, N-galaxie, nepravidelná g. 167, obría g., pekuliárna g. 168, prstencová g., rádiová g. 169, Seyfertove g-ie, sférická g. (nie *sferoidálna g.*) 170, superobia g., šo-

sovkovitá g., špirálová g. 171, tr-
pasličia g. 172
Galaxia 161
gang 339
Gdynia [výsl.] 45
genitív, g. sg. vzoru dub 205—210
geometrodynamika 161
gitara 310—312, španielska g., kla-
sická g., džezová g., havajská g.,
sólová g. 311
gitarák (slang.) 312
gľekaf (nár.) 229
glosematika 55
gn: výslovnosť v prevzatých slovách
244—245
gombička; svet je mu g. 282
gonagra 137
gradeur [franc.] 177
gramáž 217
granulácia 364
gravitácia 161
gravitón 162
grupa (slang.) 31
guesdovec 327, 332
gumovačka (nár.) 259

habemus; byť h. 229
Habsburg, príd. m. habsburský 62
hadopier (nár.) 291
hádzaf, h. do jedného vreca 334, h.
polená pod nohy 335
hanba 47
haruľa 295
heliograf 366
hispanoamerický 58
hlt 285
hmlovina 162, špirálová h. 171, Veľká
h. v Androméde, Veľká h. v Troj-
uholníku 367
hmota 345, medzigalaktická h. 166,
vajcová h. 355
hmotnosť 29, 355
hniezdo, h. galaxií 162
hodiny, slnečné h. 365
hodne 189
hodnota, úžitková h., neúžitková h.,
nie úžitková h. 342
homogenita, h. vesmíru 162

honosný 74
horizont, h. vesmíru 162
horotvorný 49
hostec 140
hovoriť; h-í, čo mu slina na jazyk
prinesie 282
hrana, rezná h. 382—383
hrdiť sa 127—128
hrdý, byť h. 127—128
Hul, 2. p. -a, 6. p. -e 236, Hulčan,
Hulan 237
hurban 320
hurikán 39—43
hustota, kritická h. vesmíru 165
HVC 163
hviezdokopa, guľová h. 167
hypergalaxia 163

ch, výslovnosť v cudzích a prevza-
tých slovách 303—304
cha-cha 306
challenge [angl.] 382
Champagne [výsl.] 244
charleston [výsl.] 304
chassis [výsl.] 303
chatrě 339
chef d'oeuvre [výsl.] 303
chemizácia 219
chemkáž 218—219
chesterfieldka [výsl.] 304
chevrolet [výsl.] 303
chianti [výsl.] 304
Chicago [výsl.] 304
chignon [výsl.] 244
chimmy [výsl.] 306
chiragra 137
chito [výsl.] 303
chladno 188, 283
chlebáreň (expr.) 52
chrbátovaný 177
chromosféra 364
chujava 43
chumelica 43
chuť, nemám ch. do jedla 249
chvályhodný 50
chvostizmus 331
chytíť; ch. za pačesy 333

- Ifitos [nie *Iphitos*] 86
 implózia 163
 index, i. krivosti 163, normovaný i. krivosti 168
 inštruktáž 217
 intelekt, umelý i. 81
 inteligencia, umelá i. 80—81
 inteligenčný, i. kvocient 81
 inteligentný 80
 inteligentský (výsl.) 309
 inžinier, i. ekonóm 29
 ischias [výsl.] 305
 izotropia, i. vesmíru 163
- jadro, aktívne j. 158, j. galaxie 163, to teda bolo j. pudlíka 341
 jalovec [nár.] 285
 jaseň 45
 jazyk 281, ľudový j. 68, j. novin 282; hovorí, čo mu slina na j. prinesie 282
 jazyková kultúra, j. k. v NDR 14—17, j. k. a jazyková situácia 65—69, j. k. a frazeológia 97—104, nespisovný jazyk a j. k. 193—199, j. k. v socialistických krajinách 199—203
 jazykoveda, aplikovaná j. (nie *užitá j.*) 30
 jedná sa o (nesp.) 124
 jedno- 95—96
 jestvujúci 381, 382
 Judáš, páliť j-a 229
 junák 176
 južina 43
- Kajal, 6. p. -e 236
 kalich; vypit k. (horkosti) až do dna 101
 kameňolom 46
 kamenouhoľný 48
 kapela 31
 kapitál, 6. p. j. č. -i 237
 karavan, karavanista 213
 kastaneta [výsl.] 44
 kaška 116
 katar 145
 kern 163
- kilometráž 217
 klasák, klasika [slang.] 311
 klasifikácia, k. galaxií 164
 kláves [nie *klávesa*] 29
 klin, vodiaci k. 357
 klišé 55
 kniežatstvo [nie *knížactvo*] 309—310
 kobka [nespis.] 249
 kokorík 183
 kolaps, gravitačný k. 161, relativistický. g. kolaps 169
 koma [nár.] 315
 kombajnista [nie *kombajnér*] 192
 komôrka, vzduchová k. 354
 komprehenzívny 287—288
 kondenzácia 364
 konštanta, Hubblova k. 163, kozmologická k., Eisteinova k. 164, normovaná kozmologická k. 168, slnečná k. 365
 kontaktor 133, biologický rotačný k. 132
 kontejnerizácia 62
 kontrakcia, gravitačná k. 161, k. vesmíru 164
 konvalinka 182—183, k. voňavá 182
 kopa, k. galaxií 164, pravidelná k. galaxií 169, nepravidelná k. galaxií 167
 koróna 364
 koronograf 364
 kortesy, 6. p. mn. č. -ách 58
 korytnačka 47
 košava 41
 kouč, koučovať 304
 kozmológia, 164, Bianchiho k., Diracova k. 159, kinematická k. 163, Newtonova k. 168
 kozmos 172, 367
 kozub 249
 krb 249
 kričať; k-i, akoby ho na nože brali 301
 krivosť, k. priestoru 165
 krmelec [nespis.] 187
 krmivo 132, začiatkové k. 133
 krnačky, krnohy 319
 krv, k. nie je voda 301

- kulak 332
 kultivar 123
 kultúra, jazyková k. 14—17, 55, 65—69, 97—104, 193—199, 199—203, 376
 kupec 342
 kupujúci 342
 kutikula 353
 kužel, svetelný k. budúcnosti, svetelný k. minulosti 367
 kvapka, k. blenu (jedu) v sude meďu 333
 kvazag 165
 kvazar 165
 kvintet, Stephanov k. 170, Voroncov-Vefaminov k. 172
 kyselínovotvorný 49
 kyslíčka 107—110

 I, v ľudových rozprávkach 252—253
 lacertída 165
 ľad, ľ. je prelomený 154
 ľadotvorný 49
 lámpka 140—142
 látka 342
 Lea, 3. p. Lei 64
 leňoch 46
 leto, babie ľ., indiánske ľ. 102
 letún 45
 ležať, ľ. na vavrínoch 250
 ľahneň 233, komorová ľ., skriňová ľ. 234
 ľahenský 234
 ľahniar 234
 ľahniarsky, ľ. podnik, ľ. závod, ľ-a sezóna, ľ-e plány 234
 ľahniarstvo 234
 ľahnívosť 233
 ľahnúť sa 233
 ľíce; mať ľ. i opak 154
 ľieska 234
 ľievanečník 51
 ľinza 165
 ľipaneč (nár.) 228
 ľistáreň 52
 ľistáž 217
 ľistovka 92—93
 ľitráž 217
 ľitva, ľitovský 29

 LMC 165
 ľodžia 121
 ľokál, 6. p. j. č. -i 237
 Lomidrevo 105
 ľopata, výšková ľ. 357
 Lope de Vega 58—59
 ľord, ľ. strážca, ľ. kancelár 29
 ľornet (výsl.) 44
 ľož, pustá ľ. 93
 Eublana 46
 ľúč, koronálny ľ. 364
 ľud 68
 ľudový 68

 mačeta 306
 maďzga (nár.) 259
 Magdeburg, magdeburský, Magdeburčan 62
 Maglůcky 32
 Maglovský 32
 magnetograf, slnečný m. 366
 manchester (výsl.) 304
 mať; m. zelenú 55, m. otázku k niekomu 181—182
 materiál 342
 match (výsl.) 305
 mať (kníž.) 107
 meč, Damoklov m. 101
 meď, kvapka blenu (jedu) v sude m-u 333
 medailáraň 318
 Mejolovo, Mejskala, Mejšelezo 105
 melanchólia 145
 menčester 304
 meno, vlastné m-á typu Miestny národný výbor v Trstenej a Základná škola Dukľianskych hrdinov 77—79, m-á rozprávkových hrdinov typu Lomidrevo 104—107
 merkovať (nár.) 153
 metagalaxia, Metagalaxia 166
 metelica 43
 metóda, m. najjasnejších hviezd 166
 metrika, m. poľa 166
 Mexiko (nie Mexico) 58
 mierotvorný (nie mierutvorný) 49—50
 Miesiželezo 105

- Mignon (výsl.) 244
 mignonka (výsl.) 244
 Michal, 6. p. -e 236
 Michel (výsl.) 304
 ministerstvo, m. školstva 78
 mistrál 41, 42
 model, 2. p. j. č. -u, 1. p. mn. č. -y 23—24, evolučný m. 160, Fridmanove m-y 161, horúci m. 162, chladný m. 163, kvázistacionárny m. 165, m. vesmíru, kozmologický m., nestacionárny m. vesmíru 167, relativistické m-y 169, stacionárny m. vesmíru 170
 modelka 24
 monsignore (výsl.) 45, 244
 Montaigne (výsl.) 244
 monzún 41
 motivácia, m. termínov v strojárskvej terminológii 356—358
 mrak, Magellanove m-y, Malý Magellanov m. 166, Miestny m. galaxií, m. galaxií 167, rýchly m. 170, Veľký Magellanov m. 172
 mrazuvzdorný 50
 musieť, hodnotenie niektorých významov tohto slovesa 21—23
 Mužla 237—238
 mydláreň 318
 myš; chudobný ako (kostolná) m. 99

 ň, výskyt v spis. slovenčine 44—48
 nadchod, n. pre chodcov 89
 nahnitosť (nie *nahnilosť*) 124
 najesť; n-ol sa ako sedliak na Vianoce (Hody) 302
 nakladač, nakladačka 177
 nakladať 115
 nakládka 114—115
 nakoľko (kniž.) 124
 náladotvorný 49
 námatkove (nespis.) 124
 nápadný 75
 napätie, šmykové n. 357
 napiť sa 89
 narodovoľovec 327, 332
 navážka 115
 návažok 115

 nedobízeň (nár.) 315
 nemajiteľ 342
 nepodarec (nár.) 228
 nepracujúci 342
 neprášivý, n-á úprava 60—61
 nepriateľ; poraziť n-a na hlavu 55, triedny n. 331
 nesplniť, n. plán o 5 mil. korún 126—127
 neškodnosť 91
 netopier 291
 neutronizácia, n. hmoty 167
 nezávadnosť 91
 nohavice, sukňovité n. 176
 non-fiction 17
 Norimberg, norimberský 62
 nos, pchať (strkať) n. do niečoho 100
 novce 125—126
 nozológia 145
 nôž; krič, reve akoby ho na n-e bral 301
 nukleosyntéza 168
 nylon 150

 o, o Jáne, o Vianociach 316
 obabrať 229
 obdobie, o. oddychu 168
 obchod, zahraničný o. (nie *vývozný* o.) 340
 objekt, kvázihviezdny o., o. typu BL Lacertae 165, pekuliárny o. 168
 obkládka 115
 obkladok 115
 oblasť, jadrová o. galaxie, centrálna o. galaxie 163, aktívna o. 363
 oblúk, koronálny o. 364
 obnitkovačka 177
 obnovce 125—126
 obrus, obrúsok 276
 obsah, vajcový o. 354
 od: pesnička od speváka XY 62—63
 odčarovať 340
 odev, junácky o., športovací o. 176, športový o. 177
 odmaskovať 111
 odmena, príd. m. odmenový 255
 odoblačiť sa (nár.) 260

- odpudzovanie, kozmické o. 164
 ohňava [nár.] 228, 259
 okázaly 74—77, 249
 oko, volské o. 285
 okulár, heliaskopický o. 364
 opis 256
 oplodnenosť, o. vajec 233
 opomínanie 91
 opreteky 316
 Orenburg, orenburský, Orenburčan 62
 orkám 39—43
 ostentatívny 75
 ostrie 382—383
 osušovať sa 380
 otázka, mať o-u k niekomu 181—182
 otvárať; o. ústa na niekoho 100
 oxid 244
 oznamovanie, oznamovací 379
- pakostnica 140—142
 palacinkáreň 52
 paletizácia 61
 páliť, p. Judáša 229
 pamper 43
 panvica, dolkopá p., palacinková p. 52
 paradny 74
 paradox 248, fotometrický p., Olbersov p., gravitačný p., Seeligerov p. 161, kozmologický p. 164, viriálový p. 172
 paralaxa, fotometrická p. 161
 parameter, deceleračný p. 159, p. hustoty 168
 pasát 41
 pažítka 292
 peignoire (výsl.) 244
 pelagra 146, 147, 148
 penivosť, p. bielka 355
 penumbra 364
 perlotvorný 49
 pesnička, p. od speváka XY 62—63
 ph, výslovnosť zložky 85—86
 Phnomphen (výsl.) 86
 pchat; p. nos do niečoho 100
 piganec (nár.) 228
 plachta 273—277
 planina, p. Zostupu 87
- plášť, dážďový p. 176
 plazmoid 168
 plodotvorný 49
 plyn, medzigalaktický p. 166
 podagra 137
 Podbiel 236
 podchod 89
 podlieska (nár.) 118
 podložka, vejárová p. 357
 podľudnenie 340
 podzamestnanosť 340
 pohon, núdzový p. 357
 pol: zložené zlomkové výrazy typu tri a pol a ich odvodeniny 178—181
 pól, supergalaktický p. 171
 pole, tvorivé p. 172
 poliak 42
 polomer, Hubblov p. 162, p. krivosti 169
 polotieň 364
 polyestery 134
 polykondenzácia 134
 polymerizácia 134
 pomlčka: niektoré prípady jej používania 183—186
 pompézny 74
 popis, p. sčítacieho obvodu 255, p. knihy 256
 popodtínať, p. dakoho u niekoho 153
 Popolvár 106
 porátať; p. na prstoch (jednej ruky) 53
 poraziť; p. nepriateľa na hlavu 55
 poručiť [zastar.] 317
 poslať 224
 postaviť; p. korunu na dačo 153
 postulát, kozmologický p., svetový p. 164
 posun, červený p. 159, gravitačný p. 162, kozmologický červený p. 164, modrý p. 167, p. perihélia 169
 potrebný, p. na rast, na vývoj 284
 použitý, p-á veda 30
 pozadie, mikrovlnové p. 169
 pôda, rankerová p. 351
 pracovník 341, súhrnný p. 342, stredný zdravotnícky p. 361

pracujúci 341
 práč, práčka 24
 praslén 45
 prášiť sa 60
 prašný, p-á cesta 60
 predajňa, zmiešaná p. [nspráv.] 24
 predavač, predávajúci 342
 predliaheň 234
 prednes, súborový p., zborový p., ko-
 lektívny p. 379
 predošlý, predošle 30
 predtým 30
 prehánky (nie *preháňky*) 47
 prehlásenie 91
 prekročiť, p. plán o 126
 preludnenie 340
 premietanie 131
 preosievanie 131
 pretekársky 91
 prcho [nár.] 228
 priča, priča 47
 priemyselný, priemyslový 30, 91
 priestor, eliptický p., euklidovský p.,
 plochý p. 160, hyperbolický p., Lo-
 bačevského p. 163, otvorený p. 168,
 sférický p., Riemanov p. 170, za-
 tvorený p. 172
 priestoročas 169
 príliv 124
 primulka 117
 princíp, absolútny kozmologický p.,
 dokonalý kozmologický p. 158, ko-
 pernikovský p., kozmologický p.
 164, p. ekvivalencie 169
 prísť, p. do ceny 154
 pritisnúť, p. k múru 334
 produkt 342
 prontový [nár.] 229
 protogalaxia 169
 provokatívny 75
 prst; podaj čertu p., chytiť ti celú ru-
 ku 334
 prúd, Magellanov p. 165
 prvosenka, p. jarná 115—117
 pupáčik [nár.] 285
 pustý 93—94
 pyranometer 365
 pyrhelimeter 365
 rabočedelovec 327, 332
 racionalizovať 30
 raciónálny 31
 rád 90
 Radola 237—238
 rachitída 146, 148
 rakva 253—254
 rámec, v rámci 241
 rameno, špirálové r. 171
 rampa 121
 raž 249
 reál 317—318, 6. p. j. č. -i 237
 realizácia 241
 reč, ľudová r. 68, pusté r-i 93
 reklama, honosná r. 74
 reumatizmus, chronický kĺbový r.
 137
 riboflavín 147
 Richnava 46
 rína, riňa 46
 robot 61, robotizácia 61—62
 robota 61
 robotník 341, súhrnný r. 342
 rok, Šťastný nový r., Všetko najlep-
 šie v novom r-u 90—91, Nový r.,
 nový r. 220—221
 rokovat 94—95
 Roosevelt (nie *Roosevelt*) 277—278
 rovnica, Einsteinove r-e poľa 160
 rovník, supergalaktický r. 171
 rozpínanie, r. vesmíru 170
 rozum 81
 ruka; r. ruku umýva 101
 rukojevník, rukojevníčka 367—369
 rušeň, 1. p. mn. č. -e 82
 rušne, rušno 81—82
 rýpať; r. do niekoho 333
 sadnúť; s. na lep 334
 samouk 58
 sámum 43
 sane, sánky 319
 Sapfo 85
 sauvignon [výsl.] 244
 scirocco 41
 screening 131, 133
 sečkáraň 52
 sedliak; najesť sa ako s. na Vianoce

- [Hody] 302
 senáž 218—219
 sextet, Seyfertov s. 170
 sh, výslovnosť v cudzích a prevzatých slovách 305
 shapping [výsl.] 305
 sherardovanie [výsl.] 305
 sherry [výsl.] 305
 shoddy [výsl.] 305
 shot [výsl.] 305
 show [výsl.] 305
 shunt [výsl.] 305
 sch, výslovnosť v cudzích a prevzatých slovách 304—305
 schéma [výsl.] 305
 schoopovanie [výsl.] 304
 schwannóm [výsl.] 304
 sídlišťan 256
 signor, signorina [výsl.] 244
 sila, kónská s. 29, kozmická repulzívna s. 164
 siláž 218
 singularita 170
 situácia, jazyková s 65—69
 skladka 115
 skládka 115, 288
 skládkovať 288
 skorbut 146, 147, 148
 skrývka 187
 skupina 31, hudobná s. 32, Miestna s. galaxií 167, s. galaxií 170, s. škvrn 365
 slalomár 250
 slamáž 218—219
 slavista 213
 slávista 213
 slina; hovorí, čo mu slina na jazyk prinesie 282
 Sinko 366, aktívne S., pokojné S. 364
 slnkomer 366
 slovo, nárečové s. 291
 služba, slnečná s. 365
 smiať sa; smejete sa ako pred úpadkom 215—217
 smršť 42
 smrť, tepelná s. vesmíru 172
 smyčka [nespis.] 124
 solitvorný 49, 50
 sólovica [slang.] 311
 Solún 45
 Sombrero 170
 sorta 123
 spad, rádioaktívny s. 91
 spád 91
 spájkovať 288
 spektrograf, slnečný s. 366
 spektroheliograf 366
 spektrohelioskop 366
 spektrum, bleskové s. 364, slnečné s. 365
 spíkula 366
 spočítať; s. na prstoch [jednej ruky] 53
 spojka, rozbehová s. 357
 spolusídlišťan 256
 spracovať, spracúvať 112
 správa, hlavná politická s. 78
 správať sa; s. ako pred úpadkom 216
 spustiť; s. [falošné, kriklavé] gajdy 99
 spustiť sa; s. sa na dakoho [nár.] 153
 stajený 189
 starostlivosť, komprehenzívna s., všeobecná s. 287
 stav, metastabilný s. 166, superhustý s. 367
 stávajúci [nespis.] 381—382
 steh 175, 177
 Stenko 320
 stereo 214
 storno 112
 stornovať, stornúvať 111—112
 strídžiť 315
 striga, strigáč, strigôň, strigáctvo 315
 stroj, obnitkovací s., nakladací s. 177
 strojný 30
 strojový, s-e zariadenie 30
 struma 145
 struveovec 332
 súbor 32
 súčasný 382
 súd; kvapka blenu [jedu] v s-e medu 333
 súd, najvyšší s. 78

- sukňa, nohavicová s. 176
sukňovitý 176
supergalaxia 171, Supergalaxia 167
superkopa, Miestna s. 167, s. galaxií 171
súpis 255—256
susedovic (nespis.) 316
sústava, s. pojmov 134
sústo 285
svet; s. je mu gombička 282
svetočiara 171
syrček, olomoucké s-y (nie *olomoucké syrečky*) 284
systém, s. pojmov 134, s. žmýkania potu (nie *vypocovací s.*) 340
- šampiňón (nie *žampion*) 47
šandal, 6. p. -e 236
šasi 303
šemendzia (nár.) 260
šeping 305
šerardovanie 305
šev 174, 177
šidlo; vyklúlo sa š. z vreca 341
šikovnosť 153
šimi 306
široká (nár.) 295
škola, základná š., stredná priemysel­ná š., elektrotechnická 78, Základná š. Duklianskych hrdinov, Štúrova základná š. 79
škrvna, hlavná š. 364, predná š., vedúca š., slnečná s. 365, zadná š. 366
šlahavosť, šlahateľnosť 355, 356
šlic (hovor.) 175
šopovanie 304
šopron 45
šot 305
šou 305
štartér 132, 133
štavel (nár.) 109
šfavík (nár.) 108
štiav 108
štich (hovor.) 175
študentský (výsl.) 309
šunt 305
- fahúň 45
tachyón 172
tajfún 39, 40
talkňa (nár.) 51
tanierik, oporný t. 357
tárat; t. do sveta 333
farchavá, farchavosť 249
tastrovač (nie *tastár*) 214
tautonymum 290
tehotná 249
teória, t. steady state 367
temporytmus, temporytmický 379
tentoraz 316
tenzor, metrický t., fundamentálny t. 166
terajší 381, 382
terbium 244
terminál, inteligentný t. 80
terminológia: metódy terminologickej práce 130—136, problémy odevníckej t-ie 173—178, teoretické a metodologické problémy t-ie 343—347, gramatická zhoda v definícii ter­mínu 348—352
terminus (lat.) 174
test, kozmologický t. 164
tch, výslovnosť v cudzích a prevza­ných slovách 305
tiamín 148
tieň 366
tliapať 333
tonáž 217
toplec 83—85
tornádo 39, 40
Toruň 45
tovar, rozličný t. 25
továreň, domcová t. 339
trakcia 121
trakovica (nár.) 274
tridsiatok; vyjsť na psí t. 101
triapolročný 179
tripoltý 179—180
trň, vyvažovací t. 357
troje (nie *trojo*) 82—83
truhla 253—254
ts, výslovnosť v cudzích slovách 306
tsch, výslovnosť v cudzích a prevza­ných slovách 306

tukotvorný 49
Turna nad Bodvou 46
tutaj [nár.] 260
typ, t. galaxie 172
typizovať 111
tz, výslovnosť v cudzích a prevza-
tých slovách 305

učeň; premýšľal ako zlatnícky u.,
rozumieť sa do niečoho [vzňať sa
v niečom] ako zlatnícky u. 301
učlovečiť sa 369
udalosť 172

udriet; udrelo mu [z ruky] do hlavy
302
uhol, u. kužeľovitého konca drieku
358

uchmatnúť 333
ulievareň [expr.] 52
umbra 366
umbra [nie *uncia*] 29
úpadok; smejete sa ako pred ú-om
215—217

uragán 39—43
užitý 30

váha 355
vajce 353, sádzané v-ia 285
Valibuk 105
vánok 39
vavrín; ležať na v-och 250
včlovečiť sa 369—370
veda, použitá v., aplikovaná v. 30
vedecko-technický 92
vek, Fridmanov v. vesmíru 161, Hub-
blow v. vesmíru 162, v. vesmíru 172
veko, predné v. 357
veľkolepý 74
verš, daktylsko-trochejský v. 248
vervnosť 189
vesmír 172, 367, de Sitterov v. 159,
Eddingtonov v., Eddingtonov-Le-
maitrov v., Einsteinov-de Sitterov
v., Einsteinov v. 160, hierarchický
v. 162, Charlierov v., Kapteynov v.
163, oscilujúci v., pulzujúci v.,
otvorený v., plochý v. 168, stacio-

nárny v. 170, zatvorený v. 172
vetrík 39
vetruvzdorný 50
veža, slnečná v. 365
vidlica, viacramenná v. 357
vietor, slabý v., mierny v., čerstvý
v., silný v., búrlivý v. 39, naháňať
v. 102, medzigalaktický v. 166, sl-
nečný v. 366

víchor, víchrice 39
vineta [výsl.] 44, 245
vitamín 146
vjúga [rus.] 43
vlačuchy 319
vlastné meno, v. m. v kartografic-
kých dielach 77—79
vlk; my o v-u a v. za humny 99
vlna, gravitačná v. 161
vnútro, slnečné v. 366
voda; krv nie je v. 301
vodič, 1. p. mn. č. -i/-e 23
vonkajškový 75
vpravo [nie v *pravo*] 370—371

Vševed 106
vteliť sa 369
vydriduch 333
vyfénovať 42
vyhlásenie 91
vyjsť, v. na psí tridsiatok 101
vykládka 115
vylepšiť [nespis.] 124, 187, 285
výmysel, pustý v., bohapustý v. 93—
94

vypíť [si] 89, v. kalich (horkosti) až
do dna 101
vyrážka 115
výražka 115
výskyt, kozmický v. jadier 164
vysporiadať sa [nespis.] 91
vyzývavý 75
vzdialenosť, kozmologická v. 164
vzfah, Hubblov v. 162

xeroftalmia 146, 147, 148

ytterbium 244
ytrium 243

začínať sa 124
 Zádiel, 6. p. -e 236
 zahájiť 63
 záhrada, zoologická z. 113
 zákon, Hubblov z. 162
 zakrivenie, z. svetelného lúča 172
 zakúpiť 224
 záležať, z. na 117
 zaľudnenie, nedostatočné z. 340
 zamestnanosť, nízka z. 340
 zaobstaráť 224
 zaposlať 224
 zapožičať [hovor.] 224
 zariadenie, strojové z. 30
 zaslať 224
 zásuvka 234, 235
 závažie 295
 závisieť, z. od 117
 závoďný 91
 zdeľovanie, zdeľovací [nespis.] 379
 zdravý; v z-om tele z. duch 101
 zdroj, kvázihviezdny rádiový z. 165,
 mimogalaktický rádiový z. 167, rá-
 diový z. 169
 zdvih 358
 zdvíhadielko, klzné z. 358
 zelený; mať, dať z-ú 55
 zemiaky 291
 Zemotras 106
 zhoda, gramatická z. v definícii ter-
 mínu 348—352
 zľievka 153
 zmiešaný 24—25
 zmysel, v širšom z-e slova 92
 zóna, zastretá z. [nie *obchádzaná* z.]
 367
 zoo 113—114
 zosilňovač [nie *zosilovač*] 47
 zosuchšovať sa 380—381
 zosušovať sa 380
 zosychať, zoschýnať 380
 zracionálniť, zracionálnovať 30—31
 zrátať; z. na prstoch [jednej ruky]
 53
 zvieratstvo [nie *zvieractvo*] 310
 zvierka, zaisťovacia z. 358
 zvlače, zvlačuchy 319
 zvlhčovať sa 380, 381
 zvonár; z. z dvoch kostolov 229
 žaba; ž. mláku nájde 153
 žampión [nespis.] 47
 Železimej, Železomej 105
 Železomtiesič 105
 žiarenie, brzdné ž. 159, gravitačné ž.
 161, reliktové ž. 169, synchrotrón-
 ne ž., magnetobrdné ž. 171, kor-
 puskulárne ž. 364
 žiaruvzdorný 50
 žito [nár.] 249
 živica 292
 žrať 118

M. Považaj

Správy a posudky

- Pozdravujeme národného umelca Viliama Záborského. G. Horák 371
- Na ceste k novej teórii spisovného jazyka. J. Bosák . . . 373
- Terminogramme — zahraničný bulletin pre terminológiu a jazykovú kultúru. I. Masár 375
- Umenie živého slova. E. RISOVÁ 377

Spytovali ste sa

- Zvlhčovať sa a zosuchšovať sa (aridizovať sa). K. Palkovič 380
- Stávající = jestvující. J. Kačala 381
- Čelenžujúci faktor? I. Masár 382
- Břit je rezná hrana alebo ostrie I. Masár 382

Napísali ste nám

- Figulus a Figuli nie je to isté. J. V. Ormis 383
- Obsah 14. ročníka 385
- Index 14. ročníka M. Považaj 388

KULTÚRA SLOVA

KULTÚRA SLOVA, časopis pre jazykovú kultúru a terminológiu. Orgán jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV. Ročník 14, 1980, č. 10. VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied. Hlavný redaktor PhDr. Ján Kačala, CSc. Grafická úprava Oto Takáč. Technická redaktorka Marta Paráková. Vychádza desaťkrát ročne. Ročné predplatné Kčs 30,—, jednotlivé čísla Kčs 3,—. Rozširuje Poštová novinová služba. Objednávky vrátane do zahraničia a predplatné prijíma PNS — Ústredná expedícia a dovoz tlače, 884 19 Bratislava, Gottwaldovo nám. 8/VII. Možno objednať aj na každom poštovom úrade alebo u doručovateľa. Vytlačili TSNP Martin, závod Ružomberok v novembri 1980. Povolené výmerom SÚTI 7/11.

Distributed in the Socialist countries by SLOVART Ltd., Leningradská 11, Bratislava, Czechoslovakia, Distributed in West Germany and West Berlin by KUBON UND SAGNER, D-8000 München 34, Postfach 68, Bundesrepublik Deutschland. For all other countries distributions rights are held by JOHN BENJAMINS, B. V., Periodical Trade, Amsteldijk 44, 1007 HA Amsterdam, Holland.

© VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1980

Cena Kčs 3,—